

μορφαί, οἵαι ἢ στοργγγύλωσις αὐτῶν ἢ ἡ διά-
 τρησις, ἐγίνοντο μόνον διὰ θήξεως καὶ τριβῆς.
 Τριβόμενον ὅμως τὸ ξύλον διὰ λίθου ἢ διὰ σκλη-
 ροτέρου ξύλου ἐξήγε λάμψιν, ἐκ ταύτης δὲ πα-
 ρήγετο μικρὰ πυράκτωσις, ἐξ ἧς τέλος, τῆς τρι-
 βῆς παρατεινομένης, ἐξήπτετο φλόξ. Βραδύτερον
 ἐτρίβον πρὸς ἀναψιν πυρὸς σκληρὸν ξύλον ἐπὶ
 μαλακοῦ· διότι ἐκ πείρας ἐδιδάχθησαν, ὅτι οὕ-
 τω τάχιστα καὶ εὐχερέστατα παράγεται πῦρ.
 Διὰ τοῦ τρόπου τούτου λοιπὸν κατὰ τὴν πα-
 ρασκευὴν τῶν πρώτων αὐτοῦ ἐργαλείων ὠδηγή-
 θη ὁ ἄνθρωπος εἰς ἀνακάλυψιν τοῦ πυρὸς, οὗ-
 τω δὲ μόνον ἐξηγεῖται ἡ κυρία αἰτία δι' ἣν
 οὗτος δὲν ἐξεπλήσσετο πλέον πρὸ τοῦ πυρὸς,
 ὅπως πρὸ τῆς αἰφνης ἀναδυοῦσης φλογὸς τοῦ
 κεραυνουμένου δένδρου ἢ τοῦ βροντῶντος καὶ
 φλόγας ἀποπτύοντος ἠφαιστείου, ἀλλὰ συνε-
 θίσθη κατὰ μικρὸν, ἀνακαλύψας πρῶτον μὲν τὸ
 ἀπλούστατον φαινόμενον τοῦ πυρὸς, τὴν ἀπλὴν
 ἀναπήδησιν τῶν σπινθήρων, εἶτα τὴν λάμψιν,
 εἶτα τὴν πυράκτωσιν, τέλος δὲ τὴν φλόγα. Ἐ-
 νεκα τούτου δευτέρον ἐξηγεῖται, ὅτι ἠδύνατο νὰ
 παράγῃ τὸ στοιχεῖον τοῦτο ὅπου καὶ ὅταν ἤ-
 θελε· τρίτον δὲ, ὅτι ἐγένετο ἀληθῶς κύριος τοῦ
 πυρὸς, γυγονότα, ἅτινα κατὰ τὰς ἄλλας πρό-
 τερον δοθείσας ἐξηγήσεις ἔμενον ἀνεξήγητα.

Ἡ ἀνακάλυψις λοιπὸν τῆς παραγωγῆς τοῦ
 πυρὸς ἀνάγεται χρονολογικῶς εἰς τὴν πρώτην
 χρῆσιν τῶν λίθων καὶ ξύλων ὡς πρωτογόνων
 ἐργαλείων. Ῥίπτοντες δὲ τὸ βλέμμα ἡμῶν καὶ
 ἐπὶ τῆς φύσεως βλέπομεν ἀνάλογόν τι δυνάμενον
 νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἄλλη τούτου ἀπόδειξις, ὅτι δηλ.
 οἱ ἄνθρωποι οὐκ εἶναι ἀπὸ τῆς φύσεως ἀνάλογον
 μὲν τὸ πῦρ, μεταχειρίζονται ὅμως ξύλα καὶ λί-
 θους, τὸ μὲν ὡς ἐργαλεῖα π.χ. πρὸς θραῦσιν
 καρῶν, τὸ δὲ ὡς ὄπλα πρὸς ὑπεράσπισιν. Πρὶν
 ἢ δὲ ὁ ἄνθρωπος γνωρίσῃ ὅλας τὰς ιδιότητας
 τοῦ πυρὸς καὶ πρὶν ἢ μεταχειρισθῇ αὐτὸ ποικι-
 λοτρόπως, ὅπως ἡμεῖς σήμερον, παρῆλθεν ἀναμ-
 φιδῶς παμμεγίστη χρονικὴ περίοδος. Ἄλλ'
 ὅτι ἡ ἐφευρέσις αὐτῆ τῆς ἀνάψεως τοῦ πυρὸς ἀ-
 νήκει ἐν γένει εἰς τὰς μεγάλας ἐφευρέσεις, μά-
 λιστα δὲ ὅτι ἀποτελεῖ ἀφρητρίαν σπουδαιοτά-
 των ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος μεταβολῶν,
 ἀπλῆ παρατήρησις θὰ σαφηνίσῃ. Φαντασθῶμεν
 αἰφνης ἀπὸ τῶν νεωτέρων χρόνων τὴν χρῆσιν
 τοῦ πυρὸς ἀφαιρουμένην ὅλην ἡ βιομηχανία ἡ-
 μῶν, τὸ ἐμπόριον, ἡ ἐπιμιξία, αἱ τέχναι καὶ
 αἱ ἐπιστήμαι, ὅλαι αἱ εὐχολαίαι καὶ αἱ ἀνάγκαι
 βίου πεπολιτισμένου, ἤθελον αἰφνης παύσει,
 μετ' ὀλίγα δὲ ἔτη ἠθέλομεν φθάσει εἰς βαθμί-
 δα ἀναπτύξεως κατωτέραν τῶν κατοίκων τῆς
 γῆς τοῦ πυρὸς, διότι καὶ οὗτοι μεταχειρίζονται
 πῦρ. . . .

ἔκταται τὸ τέλος.

Ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν μετεβιβάζετο, ἐν τῇ
 αἰχογενεῖᾳ τῶν Κοντογιαννιάων τῆς Φθιώτι-

δος, ὡς ἱερὸν κειμήλιον, ἢ σπάθη τοῦ γέροντος
 Κοντογιάννου, ἐφ' ἧς ἑλληνιστὶ γεγραμμένοι ἀ-
 νεγινώσκοντο οἱ ἐξῆς στίχοι :

Ἄποιοι τυράννοιο δὲν ψηφεῖ
 Κ' ἐλεύθεροιο στὸν κόσμον ζῆ,
 Δόξα, τιμὴ, ζωὴ τοῦ
 εἶν' μόνον τὸ σπαθὶ τοῦ.

Τὸ ἐπόμενον διήγημα ἐγράφη ὑπὸ τοῦ κ. Ἐρνέστου
 Βέγγερτ, μετεφράσθη δ' ἔκ τινος τῶν τελευταίων τευχῶν
 τῆς Deutsche Rundschau τοῦ Βερολίνου. Σ. τ. Δ.

EN BIOΛION

Μεταξὺ ἄλλων ἐγένετο λόγος—δὲν ἐνθυμοῦ-
 μαι πῶς, πλὴν τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον—περὶ ὀ-
 νομαστῶν βιολίων. Οἱ ἐν τῇ μικρᾷ συνανα-
 στροφῇ εἰδικοί ἔκαμνον μετὰ πολλῆς σπουδαί-
 τητος παρατηρήσεις περὶ τῆς κλίσεως τῆς ἡχη-
 τικῆς σαρίδος καὶ περὶ τοῦ ὕψους τοῦ μαγα-
 δίου. Τινὲς ἔκλινον νὰ πιστεύωσιν, ὅτι οἱ φημιζό-
 μενοι κατασκευασταὶ βιολίων τῆς παρελθούσης
 ἑκατονταετηρίδος κατεῖχον μυστικόν τι. Αἰρε-
 τικός τις δὲ διετίετο μετὰ περισσοτέρου στόμ-
 φου ἢ ἐπιτυχίας, ὅτι ἡ ἀξία τοῦ βιολίου εἶναι ὑ-
 ποθετικὴ, καὶ ὅτι ἡ χεῖρ μόνη τοῦ καλοῦ παί-
 κτου ἀρκεῖ νὰ ἐξευγενίσῃ τὸ ὄργανον. Πάντες ἀν-
 τέτεινον εἰς ταῦτο καὶ ἀνέφερον «γεγονότα ἀ-
 διαφιλονεικῆτα», διηγοῦντο σχετικὰ ἀνέκδοτα
 καὶ ἱστορίας, αἵτινες εἶχον τόσον πολὺ τὸ δια-
 φέρον, ὥστε μετ' ὀλίγον ἐλησημονήθη ἡ πρώτη
 ἀφορμὴ τῆς συζητήσεως.

Ὁ γέρον ἀπόστρατος ταγματάρχης κύριος
 Σ* . . ., οὗτινος ἡμεῖς οἱ νεώτεροι εἶδομεν τὰς
 τριχὰς μόνον λευκάς ὡς τὴν χιόνα, οὗτινος ὀ-
 μως ἡ ἐπιδερμὶς διέσωζεν ἔτι νεανικὴν χροιάν,
 εἶχε μέχρι τοῦδε ἀκροασθῆ μετὰ προσοχῆς, χω-
 ρὶς νὰ μετάρχη τῆς συνδιαλέξεως. Περὶ τὸ τέλος
 δὲ εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ εἰς τὸν γείτονά του,
 ὅτι ἠδύνατο νὰ διηγηθῇ τοιαύτην ἱστορίαν βιο-
 λίου, ἥτις ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ εἶχε τὴν ἀ-
 ξίαν τῆς ἀληθείας, καθόσον συνέθη εἰς αὐτὸν
 τὸν ἴδιον. Ὁ γείτων ἐζήτησεν ἀμέσως τὸν λό-
 γον ὑπὲρ τοῦ κ. ταγματάρχου, ὅστις μετὰ τι-
 νας παρακλήσεις ἤρχισεν ὡς ἐξῆς :

Μὴ μὲ παρεξηγεῖτε. Εἰπὼν ὅτι θὰ διηγηθῶ
 ἱστορίαν δὲν ἐννοῶ ἢ ἀπλοῦν συμβᾶν, τὸ ὅποιον
 διηγοῦμαι, ὡς συνέθη εἰς ἐμέ. Δὲν γνωρίζω, ἐάν
 μυθιστοριογράφος δύναται νὰ τὸ χρησιμοποιοῦ-
 σῇ ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ πληρώσῃ κε-
 νὰ τινα, τὰ ὅποια ἀφίνω, διότι δὲν δύναμαι νὰ
 διηγηθῶ, εἰμὴ μόνον ὅ,τι εἶδον καὶ ὅ,τι ἤκουσα.
 Δίδω δὲ ἀπεριόριστον ἄδειαν εἰς τὴν ὑμετέραν
 φαντασίαν ν' ἀναπληρώσῃ τὰ κενὰ.

Διῆλθον κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ στρατιωτικοῦ
 μου σταδίου ἔτη τινὰ λίαν εὐάρεστα ἐν Βιέννῃ.
 Ἥμην ἀκόλουθος τῆς ἡμετέρας πρεσβείας καὶ
 κάτοχος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός μου ἀρ-
 κετὰ μεγάλης καὶ ἐλευθέρως παντὸς θάρους πε-
 ρισσίας. Εἶχον δὲ πλήρη καὶ τὴν διάθεσιν νὰ

κάμω ευρυτάτην χρῆσιν τῶν κοινωνικῶν πλεονεκτημάτων τῆς θέσεώς μου καὶ πλήρους βαλαντίου.

Ἡ Βιέννα ἦτο ἀκόμη ἡ παλαιὰ Βιέννα, ἡ τῆς πρώτης δεκαετηρίδος μετὰ τοὺς ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως ἀγῶνας, ἡ Βιέννα τοῦ ἀγαθοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου καὶ τοῦ παντοδυναμοῦ αὐτοῦ ὑπουργοῦ Μεττερνίχου, ἡ πόλις τῶν ὑψηλῶν τειχῶν καὶ τῶν ἰσχυρῶν ὀχυρωμάτων, ἐφ' ὧν ἐγένετο ὁ περίπατος ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν δένδρων, ἡ πόλις τῶν ἐξοχικῶν προαστείων, ἡ Βιέννα τῶν Rubini, Lablache καὶ Pasia. τῶν Nestroy καὶ Scholg, ἡ Βιέννα, ἧς ἡ καρδιά ἦν ἔτι τὸ Würstelprater. Ὁ βίος ἐν αὐτῇ ἦτο κάλλιστος καὶ λίαν εὐχάριστος, νομίζω δὲ καὶ λίαν εὐθηνός. Ἀλλὰ τότε ἔζη τις εἰς ὅλον τὸν κόσμον εὐθηνά, οἱ δὲ ἄνθρωποι ἦσαν μᾶλλον εὐχαρισημένοι, διότι εἶχον ὀλιγωτέρας ἀπαιτήσεις. Ἐργασίας δὲν εἶχον πολλὰς, τουτέστι δὲν εἶχον τακτικὴν ἐργασίαν. Τὰ καθήκοντά μου ἦσαν περίπου νὰ κάμνω καθ' ὄρισμένης ὥρας ἐπισκέψεις, νὰ βλέπω παρατάξεις, νὰ γράφω ἐνίοτε ἐπιστολάς καὶ νὰ παρευρίσκωμαι εἰς ἐπίσημόν τινα χορὸν ἢ εἰς μουσικὴν ἐσπερίδα. Μοὶ ἔμνευε δὲ τόσος καιρὸς διαθέσιμος, ὥστε οὐδεμίαν εἶχον φροντίδα περὶ τῆς ὠφελίμου διαθέσεως αὐτοῦ. Τὸ ὠφέλιμον, ἐννοεῖται, ἔπρεπε νὰ εἶναι καὶ εὐχάριστον. Οὕτως ἀνεγνώρισα, ὅτι ὡς ἀκόλουθος πρεσβείας εἶχον τὸ καθήκον νὰ μελετήσω, ὅσον ἡδύναμην, τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἔζων, καὶ τὸν χαρακτήρα τοῦ λαοῦ. Αἱ μελέται αὗται ἡδύναντο ἴσως νὰ μοι χρησιμεύσωσιν, ἂν εἰσηρχόμην ποτὲ εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον, πρὸς ὃ ἀπέβλεπον τότε. Δὲν ἐδυσκολεύθη δὲ περὶ τὴν εὔρεσιν τῆς προσφορωτέρας μεθόδου διὰ τὴν μελέτην ταύτην. Ἐνόμιζον, ὅτι πρὸ παντὸς ἔπρεπε νὰ διατρίβω εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ὅπου ἰδίως κατὰ προτίμησιν διεσκέδαζεν ὁ λαός. Συνέπεια τῆς σκέψεώς μου ταύτης ἦτο, ὅτι σπανίως ἐγευματίζον εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, περιφερόμενος ἀπὸ τοῦ ἐνὸς καφενεῖου εἰς τὸ ἄλλο. Ἐγέλων μετὰ τοῦ ὄχλου τὸ ἐσπέρας εἰς τὰ κωμικὰ θέατρα, ἐπεσκεπτόμην ἐνίοτε καὶ τὸν ζωηρὸν ἔτι τότε *Καραγκιόζην*, μετὰ δὲ τὰ θεάματα ταῦτα περιεπλανώμην εἰς τὰ ἀπειράριθμα διασκεδαστικά καταστήματα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν τειχῶν, ὅπου ἐπαιάνιζον μουσικαὶ μέχρι βαθείας νυκτός. Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ στρατιωτικὴ μου στολὴ κατὰ τὰς ἐκδρομὰς ταύτας ἔμνευεν οἴκοι, διότι ἠνώχλει ἐμὲ μᾶλλον ἢ τοὺς Βιενναίους.

Εἶχον δὲ σπουδαίαν ἀφορμὴν νὰ θεωρῶ ἐν τῶν μερῶν ἐκείνων ὡς τὸ προσφορώτερον πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν γνώσεών μου, καὶ ἐπὶ τέλους σπανίως παρήρηχτο ἐσπέρα, καθ' ἣν νὰ μὴ διέλθω ἐν αὐτῷ μίαν τοῦλάχιστον ὥραν.

Γελάτε καὶ ὑποπεύσεθε ἤδη! Ἐννοεῖται,

ὅτι μορφή τις θήλεια μὲ προσείλκεν ὅπου ἄλλως οὐδὲν ὑπῆρχε τὸ ἐπαγωγόν. Ἡ αἴθουσα ἦτο ἀρκετὰ εὐρύχωρος, ἀλλὰ χαμηλὴ καὶ πάντοτε πλήρης καπνοῦ. Ὁ ἀγαθὸς ἀστὸς ἔφερεν ἔτι τότε μετ' ἑαυτοῦ τὴν μακρὰν του καπνοσύριγγα, ἢ τὴν εἶχε καταταθειμένην παρὰ τῷ ξενόδοχῳ. Περὶ ἀπλᾶς ξυλίνας τραπέζας ἐκάθηντο στενοχωρημένοι αἱ οἰκογένειαι, διότι καὶ εἰς τὰς ἐντίμους συζύγους καὶ θυγατέρας τῶν ἐργατῶν συνεχωρεῖτο ἀθῶα διασκέδασις μετὰ ποτηρίου οἴνου. Ἀλλ' ὅσον εὐμορφα, στρογγύλα καὶ ζωηρὰ πρόσωπα καὶ ἂν ἦσαν ἐκεῖ, οὐδὲν ἐξ αὐτῶν μὲ εἴλκυε, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου ἐστρέφοντο ἀλλαχοῦ. Πᾶσαν ἐσπέραν ἐτελεῖτο ἐκεῖ συνυλιὰ τις, ἀποτελουμένη ἐκ κιθάρας καὶ βιολίου. Τὴν κιθάραν ἔπαιζε γραῖα τις, ἧτις πάντοτε νυσταλέα ἔκρουε τὰς χορδὰς διὰ λειποσάρκων δακτύλων καὶ συχνότατα ἐπληττεν ἄλλην ἀντ' ἄλλης. Τὸ βιολίον ὅμως ἔπαιζε νέα χαριστάτη, ἧτις μετὰ σπανίας χάριτος ἐκράτει τὸ τόξον καὶ ἐξῆγεν ἐκ τοῦ ὄργάνου τῆς ἡχους μελωδικωτάτους.—Ἄ, ὦραϊα! θὰ ἀνακράζητε θεσβείως.

Σὰς ὑπεσχέθην τὴν ἱστορίαν βιολίου καὶ ὁμως ἀρχίζω βιογραφίαν τῆς βιολιστρίας, ἢ μᾶλλον συμβάν τι μετ' αὐτῆς.—Ἴσως ἄλλὰ τὸ βιολίον δὲν εἶναι ξένον τῆς ἱστορίας μου. Ὁ πλήρης αὐτοῦ ἡχος ἔσχε παράδοξον ἐπ' ἐμοῦ ἐπιβροήν, ὅτε τὸ πρῶτον εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν, χωρὶς ἔτι νὰ διακρίνω τὸν παίζοντα ἐν τῷ σκότει· ἢ μᾶλλον, διὰ νὰ ἤμαι φιλαλήθης, ὁ ἡχος αὐτοῦ μὲ ὠδήγησεν εἰς τὴν οἰκίαν, διερχόμενον ἐκεῖθεν. Ἐπειτα δὲ εἴλκυσε τὴν προσοχὴν μου ἡ μικρὰ χεὶρ, ἧτις ἐκράτει τὸ τόξον μετὰ τῆς χάριτος, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ, ἧτις μετὰ ῥοδοχρόων δακτύλων ἤγγιζε τὰς χορδὰς. Αἱ δύο αὗται μικραὶ χεῖρες ἐξηρτῶντο, ἐννοεῖται, ἐκ θραχιόνων στρογγύλων, οἵτινες ἀνῆκον εἰς χαριστάτον σῶμα. Ὁ δὲ λευκὸς λαίμηξ, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐστηρίζετο τὸ βιολίον, δὲν ἀπέχευε πολὺ τῶν μεγάλων ὀφθαλμῶν, τῶν ἄλλοτε μὲν μελαγχολικῶς χαμηλουμένου, ἄλλοτε δὲ μετὰ ζωηρᾶς ἐκφράσεως ὑπὲρ τὸ συνομιλοῦν πλῆθος προσηλουμένων. Δὲν θὰ περιγράψω τὴν ὦραϊαν μουσικὴν ὅσας λέγω μόνον, ὅτι ἐπληροφορήθη ἀμέσως, μολονότι δὲν ἡδύναμην ν' ἀμφιβάλλω, ὅτι ἦτο Ἴταλις, καὶ φαντασθῆτε αὐτὴν ὅσον θέλατε Ἴταλικὴν μετ' ἐνὸς μόνου περιορισμοῦ. Εἶχε καθαρωτάτην λευκὴν ἐπιδερμίδα καὶ κόμην ξανθὴν λαμπρὰν, ἧτις ἐκορυφούτο ὑπὲρ τὸ χαμηλὸν μέτωπον καὶ ἐν τῇ ἀφρονίᾳ τῆς δυσκόλης ἐκκρατεῖτο ὑπὸ τοῦ κτενίου· πρὸς τοῦτο ὅμως εἶχε μέλκνας ὀφθαλμοὺς καὶ μελαίνιας ὄφρυς, σχηματιζούσας εὐθεῖαν σχεδὸν γραμμὴν· ὡς ἐκ τούτου δὲ τὸ πρόσωπόν της ἐφαίνετο ὠχρότατον. Ἠδύνατό τις νὰ τὸ ὀνομάσῃ ὦραϊον, εἶχεν ὅμως καὶ κάτι τι, τὸ ὁποῖον δὲν ἐκφράζεται

διά λέξεων. Ἐπαιξε τοὺς χοροὺς τοῦ τότε συρμου κατὰ τρόπον τόσον ἠδύπαθῆ, ὥστε τὰς συννεπείας ἠσθάνετό τις ἀμέσως καθ' ὅλα τὰ μέλη· ἐκτὸς αὐτῶν ἔπαιζεν ἄσματα μελαγχολικά, τεμάχια μελοδραμάτων, καὶ, ὅπερ πρὸ πάντων ἤρεσκε, μίγμα τι παράδοξον ὅλον αὐτῶν, γένημα τῆς στιγμῆς αὐτοσχέδιον. Ἡ γραῖα παρηκολούθει ἐπὶ τῆς κιθάρας μετὰ μεγίστης ἀπλότητος, μετὰ τὰς ζωηρὰς δ' ἐπιδοκιμασίας τοῦ κοινού, περιεφέρετο μετὰ δίσκου καὶ συνήθρου ἐκουσίας συνεισφορὰς, ἐνῶ ἡ νέα ἐχόρδιζε τὸ βιολίον. Ὅτε ἔρριψα παρὰ τὰ χάλκινα μεγαλύτερον τι ἀργυροῦν νόμισμα, ἡ γραῖα με παρετήρησεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν μετὰ προσοχῆς, ὥσει ἤθελε νὰ ἐντυπώσῃ ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῆς τὴν φυσιογνωμίαν μου, καὶ δὲν με ἐπλησίασε πλέον τὴν ἐσπέραν ἐκείνην.

Τὴν ἐπομένην ἡμην πάλιν εἰς τὴν θέσιν μου, καὶ τὴν παρεπομένην ἐπίσης. Ἐπειδὴ δὲ ἡ γραῖα ὄσων ὥραν καὶ ἂν ἔμενον, μὲ ἐπλησίαζεν ἄπαξ μόνον, νύξισα ἐπὶ μᾶλλον τὴν συνεισφορὰν μου. Παρατήρησα δὲ, ὅτι κατέστησε προσεκτικὴν τὴν ὥραιαν καλλιτέχνην καὶ ὅτι αὕτη ἔρριψε διαβατικὸν ἐπ' ἐμοῦ βλέμμα. Ἴσως ἐφαίνετο εἰς ἀμφοτέρας παράδοξος ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἐπλήρουν εἰσοδὸν ὡς εἰς τὸ παρὰ τὴν πύλην τῆς Καρινθίας μελοδραμα. Ὄνομάζετο «ἡ ὥραια Ἀγγελικὴ», οὐδεὶς δ' ἐγνώριζε τι πλέον τοῦ ὀνόματός της καὶ τῆς ἰταλικῆς καταγωγῆς της. Οὐδ' ὁ ξενοδόχος ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἄλλας πληροφορίες. Εἶχεν εἰσέλθει ἐσπέραν τινὰ, ἔπαιζεν, νύχταρῆσεν καὶ ἐπανῆλθεν. Ὁ ξενοδόχος ἔλεγεν, ὅτι τοιοῦτοι πλανώμενοι καλλιτέχναι δὲν ἦσαν σπάνιοι, ἦσαν δ' ἀνεκτοὶ ἕως οὗ ἤρχιζον νὰ πλήττουν τοὺς θαμῶνας· ἔπειτα ἐζήτουν ἄλλην αἴθουσαν, καὶ ἡ θέσις των ἀνεπληροῦτο δι' ἄλλων. «Ἀλλὰ παίζει καλῶς, προσέθετε, καὶ ἔχει ὥραιον ἀρχαῖον μελωδικωτάτης φωνῆς βιολίον. Ἐγὼ ἐννοῶ καὶ τι ἀπὸ αὐτά.» Καὶ ἐγὼ καὶ ἐνόουν. Ἀναγκαῖον στοιχεῖον τῆς ἀνατροφῆς μου ἦτο ἡ ἐκμάθησις τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ τοῦ βιολίου, ὅσον δ' ἀκουσίως ἔκρουον τὸ πρῶτον, τόσον ἠγάπων τὸ βιολίον, ἐπὶ τοῦ ὀπίου, ἐννοεῖται, δὲν ἀπέκτησα εἰμὴ μετρίαν ἰκανότητα. Ἀλλοτε εἶχον τὴν φιλοδοξίαν ν' ἀποκτήσω περιφημὸν τι βιολίον, ἀλλ' ἔπειτα ἀλαί περιπέτεια μ' ἀπέτρεψαν τούτου. Καὶ τώρα ἀκόμη παίζω βιολίον πρὸς εὐχαρίστησίν μου μόνον καὶ ἴσως πρὸς ἀπελπισίαν τῶν γειτόνων μου. Ἄν καὶ δὲν εἶχον δὲ τὴν ἀξίωσιν νὰ ἦμαι τεχνίτης, ἐνόμιζον ὅμως, ὅτι ἡμην δόκιμος κριτῆς τῆς τέχνης.

Ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως ἀμφιβάλλω ἐὰν ἡμην ἀμερόληπτος. Ἀλλὰ τίς ἔχων ὑγίει τὰς αἰσθήσεις, ἠδύνατο ἤδη νὰ χωρίσῃ τὸ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ;

Βεβαίως ἡ ὥραια Ἀγγελικὴ καθίστατο ὡ-

ραιότερα διὰ τῆς τέχνης· δὲν δύναμαι ὅμως νὰ ἰσχυρισθῶ, ὅτι θὰ εἶχε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, παίζουσα ὀπισθεν πυκνοῦ παραπετάσματος. Τότε ἐν τούτοις ἡμην βέβαιος περὶ τούτου, καὶ ἠθουσίαν ὑπὲρ τοῦ παιξίματος, διὰ νὰ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ἐνθουσιῶ ὑπὲρ τῆς παιζούσης.

Ἀλλ' ἡ ἐξωτερικὴ ἀπόδειξις τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τούτου δὲν ἦτο εὐκόλος. Θὰ τὴν θεωρήσῃτε ἴσως περιττὴν, ἀφοῦ νέος, ὁ ὁποῖος εἶχεν, οὕτως εἰπεῖν, ἐλευθέραν παντοῦ εἰσοδὸν, διήρχετο πᾶσαν ἐσπέραν ὥρας τινὰς ἐν χαμηλῇ, σκοτεινῇ, καπνισμένῃ αἰθούσῃ, διὰ ν' ἀκούῃ ἐπὶ βιολίου συνοδουμένου ὑπὸ κιθάρας χοροὺς καὶ μελωδίας μελοδραμάτων.

Ἀλλ' ἡ ἀπόδειξις αὕτη δὲν τῇ ἐφαίνετο ἐπαρκῆς, ἦτο δὲ ζήτημα ἐὰν ἤρκει εἰς τὴν ὥραιαν Ἀγγελικὴν. Χειροκροτῶν πάσαις δυνάμειν εἰς τὸ τέλος παντὸς τεμαχίου, οὐδὲν ἐξέφραζον, διότι τοῦτο ἔπραττον πάντες οἱ γείτονές μου, καὶ μάλιστα ἰσχυρότερον· δὲν ἠδύναμην ὡσαύτως νὰ τῇ ὀμιλήσω κατὰ τὰ διαλείμματα, διότι οἱ ἀκροαταὶ μεθ' ὅλην τὴν ζωηρότητα των ἐφέροντο τόσον εὐσημῶνως, ὥστε διάβημα τοιοῦτον ἤθελε γεννήσει γενικὸν σκάνδαλον· ἡ καλλιτέχνης πρὸς τούτους δὲν ἐφαίνετο διατεθειμένη νὰ δώσῃ εὐνοϊκὴν ἀπάντησιν. Ἐνίοτε ἀκροατῆς τις διέταττε τὸν ὑπὲρ τὴν νὰ τῇ προσφέρῃ φαγητὸν καὶ ποτῆριον οἴνου· οὕτως ὅμως ὕψων τοὺς ὄμους ἀπεκρίνετο: «δὲν τὸ δέχεται.»

Διατί νὰ ἀναβάλω τὴν ὀμολογίαν, ὅτι μετὰ μίαν ἐβδομάδα ἡμην τόσον ἐρωτευμένος μετὰ τῆς Ἰταλίδος, ὅσον νεανίας θερμὸς δύναται νὰ ἐρωτευθῇ μετὰ γυναικὸς, περὶ τῆς ὁποίας δὲν γνωρίζει ἀπολύτως οὐδὲν πλέον, ἢ ὅτι εἶναι ὥραια καὶ κάτοχος τῆς σπανίας τέχνης τοῦ λαλεῖν εἰς τὴν καρδίαν δι' ἤχων ἄνευ λέξεων;

Ἡρχόμην τότε τόσον ἐνωρίς, ὥστε κατελάμβανον μίαν ἐκ τῶν πρώτων θέσεων. Ἡ ὥραιότης αὐτῆς δὲν ἔχανε διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἀποστάσεως καὶ διὰ τοῦ καλλιτέρου φωτισμοῦ ἀπ' ἐναντίας καθίστατο ἐπαγωγότερα διὰ τὴν λεπτότητα τῶν γραμμῶν καὶ τὴν βεμβῶδη μελαγχολίαν, ἥτις ὡς δρόσος τῆς πρώτης ἐκάλυπτε τὸ πρόσωπόν της. Εἶχε δὲ καὶ τὴν ἀσφαλῆ καὶ σταθερὸν ἐν τῇ συμπεριφορᾷ, τὸ ὁποῖον ἐνεποίει μοι τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἡ καταγωγὴ αὐτῆς δὲν ἦτο κοινὴ, εἶχέ τι εὐγενές, τέλος εἶχέ τι καθαρῶς γυναικεῖον. Δὲν ἤθελον θαυμάσει, ἐὰν ἐμάνθανον, ὅτι εἶναι ἄγγελος, ἢ ὅτι ἦτο ποτὲ, καὶ ὅμως οὐδέποτε διενοήθη νὰ φαντασθῶ τὸν ἄνδρα, ὅστις ἠδύνατο ν' ἀνήκῃ εἰς αὐτήν. Πρᾶγμα φυσικόν, ὅταν εἶναι τις ἐρωτευμένος.

Ἦθελον νὰ παρατηρηθῶ καὶ παρετηρήθην. Ἐπρεπε νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι τὴν ἔβλεπον ἀκαταπαύστως, δὲν ἦσαν δ' ἐντελῶς τυχαῖα τὰ

βλέμματα, τὰ ὅποια ἔρριπτεν ἐνίοτε πρὸς τὴν θέσιν μου. Ἐπειτα ὁμως, ὅτε δὲν ἠδύνατο πλέον ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἐπιμονῆς μου, ἀπέστρεψεν αἴφνης τοὺς ὀφθαλμούς ἐκ προθέσεως τόσον, ὥστε ἠδυνάμην νὰ ἐξαγάω κολακευτικώτερα συμπεράσματα.

Ἐτόλμησα ἐν βῆμα περαιτέρω, ἀδιάφορον πρὸς ποῖον σκοπόν. Ὀλίγον πρὸ τοῦ τέλους τῆς μουσικῆς—ἀνεχώρει πάντοτε τὴν αὐτὴν ὥραν—ἐξῆλθον τῆς αἰθούσης καὶ τὴν περιέμενον πλησίον τῆς μικρᾶς θύρας, ἥτις ἀνήκειν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ξενοδόχου καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἔπρεπε ν' ἀπομακρυνθῆ. Ἐφερε τὸ βιολίον ἐντὸς κιβωτίου, ἡ δὲ γραῖα τὴν ἠκολούθει μετὰ τῆς κιθάρας. Ἐχαίρετῃσα καὶ τῇ ἀπέτεινα ἀμέσως τὸν λόγον, διὰ νὰ μὴ χάσω τὸ κέρδος τῆς πρώτης ταύτης συναντήσεως.

Ἐπιτρέφατέ μοι, κυρία, νὰ ἐκφράσω ὑμῖν τὴν εὐχαρίστησίν μου διὰ τὴν ἀπόλαυσιν, τὴν ὁποίαν καθ' ἐκάστην ἐσπέραν μοὶ παρέχετε διὰ τῆς μουσικῆς, ἢν μετὰ τόσης χάριτος καὶ τόσου πάθους ἐκτελεῖτε. Ἐν τῇ αἰθούσῃ δὲν μοι παρουσιάσθη εὐκαιρία πρὸς τοῦτο, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ μείνω τόσον πολὺ ὀφειλέτης ὑμῶν.»

Προσέκλινεν ὀλίγον τὴν κεφαλὴν μετὰ ψυχρότητος καὶ ἐξηκολούθησε βαδίζουσα μετὰ τὸ αὐτὸ βῆμα. Ἐγὼ τὴν ἠκολούθησα καὶ ἐδάδιζον ἤδη πλησίον τῆς.

Ἄνταμείβετε, ἀπεκρίθη, τοὺς εὐτελεῖς μου κόπους μετὰ τόσης γενναϊότητος, ὥστε δὲν δύναται νὰ γείνη λόγος περὶ ὀφειλῆς. Θαυμάζω μόνον, πῶς δὲν βαρύνεσθε τὴν τέχνην μου, ἐνῷ βεβαίως εἴσθε συνειθισμένους ν' ἀκούητε καλλιτέραν μουσικὴν καὶ δύνασθε εὐκόλως ν' ἀπολέγητε τοιαύτης.»

Ἀντέλεξα μετὰ ζωηρότητος καὶ τῇ εἶπον τόσους εἰλικρινεῖς ἐπαίνους διὰ τὴν καθαρότητα τῶν ἤχων καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως, ὥστε τεχνίτης ἤθελε κολακευθῆ.

Ἐμειδίασεν ἄνευ συστολῆς.

Ἐγνωρίζω, ἀπεκρίθη μετ' ἡχηρᾶς φωνῆς, οἷαν οὐδέποτε ἤκουσα, ὅτι τιμᾶτε λίαν τὸ παιζιμόν μου. Τὸ καλλίτερον μέρος τῶν ἐπαίνων ἀνήκει εἰς τὸ ὄργανον.» Ἠγείρεν ὀλίγον τὸ κιβώτιον. «Εἶνε βιολίον τῆς Κρεμόνης, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἤχησεν ὑπὸ ἄλλην χεῖρα καὶ ἐνεθουσίασεν ἄλλο κοινόν, μεταξύ τοῦ ὁποίου θὰ ἦτο μᾶλλον ἡ θέσις ὑμῶν, πρὸς μεταξύ τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων ἀνθρώπων, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων παίζω ἐγὼ ἀντὶ ὀλίγων χαλκῶν νομισμάτων.»

Ἐμοὶ ἐπιτρέπετε νὰ βυστάσω ἐγὼ τὸ βῆμα αὐτό;» ἠρώτησα εὐγενῶς, τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὸ κιβώτιον.

Μὲ παρετήρησεν ἔντρομος. «Ἄλλὰ, κύριε...»

Ἦθελον ν' ἀποικήσω τὸ δικαίωμα νὰ σᾶς συνοδεύσω ὀλίγον, καὶ βλέπετε, ὅτι δὲν φέρω οὐδὲ τὸ βῆμα ἄβυσθου.»

Ἐσφιγγε τὸ κιβώτιον ὑπὸ τὸν βραχίονα. «Ἄλλὰ διατί θέλετε νὰ με συνοδεύητε; ἠρώτησεν ἡσύχως· εὐρίσκω μόνη τὸν δρόμον.»

Τῇ εἶπον καθαρῶς, ὅτι ὅλη αὐτῆς ἡ ἐμφάνισις μοὶ ἐνεπνευσεν ἀσύνηθες ἐνδιαφέρον καὶ ὅτι ἤθελε μοὶ προξενήσει μεγάλην εὐχαρίστησιν ἡ γνωριμία τῆς. «Θαυμάζετε, συνεπέρανα, βλέπουσά με μεταξύ τῶν τακτικῶν ὑμῶν ἀκροατῶν.—Μὲ περισσότερον δίκαιον ἠδυνάμην νὰ θαυμάσω ἐγὼ, εὐρίσκων ὑμᾶς ἐνώπιον τοιούτων ἀκροατῶν· διότι ἀναμφιβόλως δὲν ἤθελε λείψει ἡ θερμοτέρα ἀναγνώρισις καὶ ἐνώπιον τοῦ ἐλεκτοτέρου ἀκροατηρίου διὰ νέαν κυρίαν τοιαύτης ὀραϊότητος καὶ τοιαύτης τέχνης.»

Δὲν ἔπρεπε νὰ ἐμιλήσω περὶ ὀραϊότητος αὐτὸ τὴν εὐφύχρανον. Ἦμεθα τότε ὑπὸ φανόν καὶ εἶδον σαρκαστικὴν τοῦ ὄραίου αὐτῆς στόματος ἔκφρασιν. Μετὰ τινὰ βήματα ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ μέλανος πέπλου. Δὲν ἀπεκρίθη δὲ λέξιν καὶ ἐφαίνετο περιμένουσα ν' ἀπομακρυνθῶ. Τοῦτο ὁμως οὐδόλως εἶχον κατὰ νοῦν, καὶ τὴν ἠκολούθησα διὰ τοῦ πρανοῦς τοῦ φρουρίου πρὸς τὸ προάστειον, πρὸς τὸ ὁποῖον διευθύνετο γοργῶ τῷ βήματι.

Τῇ ἐλάλησα καὶ πάλιν περὶ τοῦ βιολίου, περὶ οὐδετέρου οὕτως εἰπεῖν ἀντικειμένου, ἐπήνησα τὴν μελωδικὴν καὶ συγχρόνως δυνατὴν αὐτοῦ φωνὴν καὶ ἠρώτησα, πῶς ἀπέκτησε τὸ ὄραϊον τοῦτο ὄργανον, τὸ ὁποῖον θὰ εἶχε μεγάλην ἀξίαν διὰ πάντα εἰδήμονα.

Τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συνδιάλεξιν ἐδέχθη εὐχαρίστως.

«Τὸ βιολίον εἶναι πατρικὴ μου κληρονομία, ἀπεκρίθη πάλιν μετὰ θάρρους, ἡ μόνη μου κληρονομία, πρέπει νὰ προσθήσω. Ὁ πατήρ μου ἦτο μουσικὸς ἐνὸς τῶν μικρῶν ἡγεμόνων, τῶν ὁποίων εὐπορεῖ ἡ πατρίς μου—ἡ δυστυχῆς πατρίς μου. Αὐτὸς δὲ τὸ ἐκληρονόμησε παρὰ τοῦ πατρὸς του, γνωστοῦ κατασκευαστοῦ βιολίων ἐν Κρεμόνῃ· τοῦτο δὲ ἦτο τὸ καλλίτερον αὐτοῦ ἔργον.»

Ἄνῃκετε λοιπὸν εἰς οἰκογένειαν καλλιτεχνῶν. Οὐ μόνον τὸ ὄργανον, ἀλλὰ καὶ ἡ τέχνη εἶναι κληρονομικὴ.»

Ἐνευσεν ὀλίγον. «Ἴσως, κύριε, ἐὰν ὑπὸ τὴν λέξιν τέχνη ἐννοεῖτε τὴν φυσικὴν ἰκανότητα τοῦ ἐκφραζέσθαι διὰ τῆς μουσικῆς. Δυστυχῶς ὀλίγα ἐδιδάχθην. Ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ γείνη διδάσκαλός μου ὁ πατήρ μου...»

«Δὲν ἦτο τοῦτο δυνατόν;»

«Τὸν ἀπώλεσα ἐνωρίς, λίαν ἐνωρίς. Ὡ, ἦτο ἄριστος καὶ ἀληθὴς καλλιτέχνης καὶ ὑπῆρξε καιρὸς, καθ' ὃν δὲν ἠδύνατο νὰ ἦναι ἀπὸν ἀπὸ καμμίαν τῆς αὐτῆς συναυλίαν· πολλάκις δὲ μόνος αὐτὸς προσεκαλεῖτο ἐξ ὄλων τῶν μουσικῶν τοῦ αὐλικοῦ θιάσου. Τότε δὲν εἶχον γεννηθῆ εἰσέτι. Ἐγὼ τὸν ἐνθυμοῦμαι μόνον ἀσθενῆ καὶ

καταβεβλημένον ἄνδρα, τοῦ ὁποίου ἡ χεὶρ ἔ-
τρεμεν, ὅταν ἐκίνει τὸ τόξον. Ἦτο τριακον-
τούτης μόλις, ὅταν ἀπέθανε, καὶ ἀπέθανεν ἐ-
παίτης.»

«Ἀλλὰ πῶς ἦτο τοῦτο δυνατόν ;» ἠρώτησα
μετὰ συμπαθείας.

Ἔστρεψε πρὸς στιγμὴν τὸ πρόσωπον πρὸς
ἐμὲ καὶ εἶδον ἀστράπτοντα τὸν ὀφθαλμὸν ὑπὸ
τὸν πέπλον. Δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἐκράτει τὸ λε-
πτὸν κάλυμμα μεταξὺ τῶν χειλέων, ὡς ἂν ἤ-
θελε νὰ κλείσῃ τὸ στόμα.—Ἡ γραῖα ἐστέναζεν.

«Καὶ ἡ μήτηρ ὑμῶν ;» ἠρώτησα πάλιν.

Ἡ Ἀγγελικὴ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐσιώ-
πησεν.

Εἶχομεν προχωρήσει ἐν τῇ μακρᾷ ὁδῷ. Αἱ
οἰκίαι ἐκεῖ ἦσαν μικρότεραι καὶ ἐν τῇ κατα-
σκευῇ αὐτῶν ἐξοχικώτεραι. Ἐν θέσει, ὅπου
πλάγιος δρομίσκος διέσχίζε τὴν ὁδὸν, ἐσταμά-
τησεν.

«Μακρότερον δὲν δύνασθε νὰ με ἀκολουθή-
σητε», εἶπεν ἀποφασιστικῶς.

«Διατί ὄχι μέχρι τῆς κατοικίας ὑμῶν ;»

«Οὕτω τὸ θέλω, κύριε, καὶ μὴ ζητεῖτε
διατί.»

«Ἄλλ' ἐν σὰς θεβαιώσω...»

«Σὰς παρακαλῶ, κύριε, ἐπιστρέψατε· ἄλ-
λως θὰ με ἀναγκάσητε νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν
πόλιν, καὶ εἶμαι κουρασμένη.» Ἦγειρε τὸν πέ-
πλον καὶ μὲ προσέβλεψε μετὰ ἐλεμματος ἱκετευ-
τικοῦ.

Τῇ ἔπειτα τὴν χεῖρα, τὴν ὁποίαν μόλις ἤγ-
γισε διὰ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων. «Τώρα ἀ-
πέλθετε, εἶπε καὶ ἐστράφη πρὸς τὴν γραῖαν·
—Ἐλθὲ Βαρβάρρα.»

Δὲν ἐτόλμησα νὰ παρακούσω ἢ νὰ τὴν ἀναγ-
κᾶσω νὰ δεχθῇ τὴν συνοδείαν μου.

Αἱ δύο γυναῖκες ἔγειναν μετ' ὀλίγον ἄφαντοι
ἐν τῷ σκότει τοῦ δρομίσκου, ἐγὼ δὲ ἐπέστρεψα
ἀργῶ θήματι καὶ σκεπτικὸς εἰς τὴν ὁδὸν, τὴν
ὁποίαν εἶχομεν ἤδη διέλθει.

Ἔννοεῖτε, ὅτι τὴν ἐπομένην ἐσπέραν ἤμην
πάλιν ὁ ζωηρότερος θαυμαστής τῆς ὥραίας τε-
χνίτιδος καὶ ὁ ἀκόλουθος αὐτῆς κατὰ τὴν ἐπι-
στροφήν. Ἐν τούτοις ἐν τέταρτον τοῦλάχιστον
τῆς ὥρας ἔπρεπε τὴν φορὰν ταύτην νὰ περι-
μείνω παρὰ τὴν μικρὰν θύραν· δὲν κατώρθωσεν
ὅμως διὰ τῆς βραδύτητος νὰ με ἀπελπίσῃ, οὐδ'
ἐφαίνετο δυσηρεστημένη διὰ τοῦτο. Μὲ ἀπεχαι-
ρέτησε πάλιν κατὰ τὴν αὐτὴν θέσιν, τὸ αὐτὸ δὲ
συνέβη καθ' ὅλας τὰς ἐπομένας ἐσπέρας. Οὐ-
δεμία παράκλησίς μου ἔσχυσε νὰ τὴν πείσῃ
νὰ δεχθῇ τὴν συνοδείαν μου μέχρι τῆς κα-
τοικίας τῆς.

Ἀλλὰ τοῦλάχιστον κατώρθωσα μετὰ τινα
χρόνον νὰ λάβω τὴν ἄδειαν ὅπως βασιάζω ἐ-
γὼ τὸ κιβώτιον μετὰ τοῦ βιολίου, δι' ὃ μ' ἔ-
θλιβε φιλικῶς τὴν χεῖρα κατὰ τὸν ἀποχαιρετι-

σμέν. Ἐνίοτε ὅταν ἐποιεζεν ἐν ἐξ ἐκείνων τῶν
μελαγχολικῶν ἐθνικῶν ἀσμάτων, τὰ ὅποια ἐ-
γνώριζεν ὅτι ἤκουον εὐχαρίστως, ἔρριπτε πρὸς
ἐμὲ ταχὺ βλέμμα, τὸ ὁποῖον ἐκλινον νὰ θεωρῶ
τρυφερὸν, ἐσπέραν δὲ τινα ἀναγκασθεῖσα ἕνεκα
βροχῆς νὰ τεθῇ ὑπὸ τὸ ἀλεξιβρόχιόν μου, ἔλαβε
τὸν βραχίονά μου καὶ δὲν ἀπέσυρε τὴν χεῖρα,
ὅτε ἔθεσα τὴν ἰδικήν μου ἐπ' αὐτῆς. . . . Δυσ-
τυχῶς δὲν ἔβρεχε καθ' ἐκάστην, ἀλλὰ προϊόν-
τος τοῦ χρόνου μοὶ ἐπέτρεπε καὶ ἐν εὐδίῳ και-
ρῷ τοιαύτας θωπείας.

Τότε δὲ παρακληθεῖσα, μοὶ διηγήθη καὶ τινα
ἐκ τοῦ βίου τῆς, τὰ ὅποια ἦσαν ἀρετὰ λυπηρά.
Τὸν πατέρα τῆς, ὠραιότατον ἄνδρα, ἐρωτεύθη
«πριγκίπισσα» συγγενῆς τοῦ ἡγεμόνος, ὑπ' ὃν
ἐκείνος ὑπηρετεῖ ὡς αὐλικὸς μουσικὸς. Οὗτος
τὴν ἡγάπα μὲ ὅλον τὸ αἶσθημα, τοῦ ὁποίου
εἶναι ἐπιδεικτικὴ ψυχὴ καλλιτέχνου, ἐκείνη δὲ
τὸν ἡγάπησε μὲ τὸ πάθος Ἰταλίδος. Ἱερεὺς
ἀντὶ πλουσίας ἀμοιβῆς ἐτέλεσε τὸν γάμον, ἀλλὰ
φαίνεται ὅτι δὲν ἐτηρήθησαν ὅλοι οἱ τύποι. Ἡ
σχέσις ἔμεινεν ἐπὶ τινα καιρὸν μυστικὴ, μέχρις
οὐ αἰ συνέπειαι αὐτοῦ προεκάλεσαν ἀπελπιστικὴν
ἀπόφασιν. Ἡ ἄρνησις τῶν συγγενῶν ἦτο θεβαίκα·
ἔθεν προητοιμάσθη ἡ φυγὴ. Ἦδη εἶχον παραγ-
γελθῆ οἱ ἵπποι, οἱ δὲ πολῦτιμοὶ λίθοι τῆς εὐ-
γενοῦς κυρίας εἶχον κρυβῆ ἐντὸς τῆς ἐσθήτος,
ὅτε ἡ φυγὴ ἔματαιώθη ἕνεκεν ἀπροόπτου κωλύ-
ματος. Ὁ ἡγεμὼν, μαθὼν τὸ συμβάν, ἐξεμάνη
ἐναντίον τῆς ἐπιλήθμονος συγγενοῦς, ἐναντίον
τοῦ ἀλαζόνος θεράποντος. Οἱ σύζυγοι ἀπεχωρί-
σθησαν διὰ τῆς βίας. Ἡ πτωχὴ ἡγεμονίς ἐ-
κλείσθη ἐντὸς ἀποκέντρου μοναστηρίου, τοῦ ὁ-
ποίου οὐδέποτε ἔμαθεν ὁ μουσικὸς τὸ ὄνομα.
Ἐκεῖ ἐγέννησε τέκνον, τὸ ὁποῖον ἐχώρισαν βαρ-
βάρως ἀπὸ τῆς μητρὸς, παρέδωκαν ὅμως εἰς
τὸν ἀτυχῆ πατέρα, ἀτίμως ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας
διωχθέντα, ἀφοῦ δι' ὄρκου ἐνώπιον τοῦ βωμοῦ
ὑπεσχέθη νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ πλέον εἰς τὸ κράτος
ἐκεῖνο. Ἡ θλίψις ἐμάρανε τὴν πιστὴν καρδίαν
τοῦ τοῦ λοιποῦ οὔτε θέλησιν εἶχεν οὔτε δύνα-
μιν· ἡ θεὰ τοῦ παιδίου τῷ ὑπενθύμιζε διαρκῶς
τὴν ὠραίαν γυναῖκα, ἥτις πρὸς ἐξίλασμον τοῦ
ἀγνοῦ αὐτῆς ἔρωτος διῆγε βίον ἔρημον ἐντὸς
μοναχικοῦ κελλίου. Τέλος ὑπέπεσεν εἰς μελαγ-
χολίαν, πρῶδρομον ἠλιθιότητος, ὥστε ἦτο εὐ-
τύχημα, ὅτε ὁ θάνατος ἔβηκε τέρμα εἰς τὰς
βασάνους τοῦ.

Τὸ τέκνον τοῦ δυστυχοῦς αὐτοῦ ἀνδρὸς καὶ
τῆς δυστυχοῦς ἐκείνης γυναικὸς ἦτο ἡ Ἀγγε-
λική.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς παρελήφθη
ὑπὸ ἱερέων. Ἐλάμβανεν ἐντὸς μοναστηρίου τρο-
φὴν καὶ τὴν στοιχειωδέστεραν ἀγωγάν. Ὅτε
προέβη ἡ ἡλικία τῆς, ἐγένοντο προσπάθειαι νὰ
πεισθῇ ὑπὲρ τοῦ μοναχικοῦ βίου, ὅπως θεαρέ-
στως βιοῦσα κατορθώσῃ νὰ λησμονηθῇ ἐν τῷ

οὐρανῷ τὸ ἀμάρτημα τῶν γονέων. Ἄλλ' ἐφο-
βεῖτο τὸν τάφον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου προσεπάθουν
νὰ τὴν κλείσωσι ζῶσαν. Ὁλη αὐτῆς ἡ ἀγάπη
ἐστράφη πρὸς τὸ βιολίον τοῦ πατρὸς, τὸ ὁ-
ποῖον εἶχε λάβει μεθ' ἑαυτῆς καὶ ἐπὶ τοῦ ὁ-
ποίου ἐγυμνάζετο ὑπὸ τὴν ἀνεπαρκῆ καλοῦ τι-
νὸς μοναχοῦ διδασκαλίαν.

Ὁ μοναχὸς οὗτος, ὅστις καὶ αὐτὸς ἴσως δὲν
ἦτο εὐχαριστημένος ἐκ τῆς τύχης του, τῇ ἔλε-
γεν, ὅτι εἶχε κλίσιν πρὸς τὴν μουσικὴν καὶ
ὅτι ἠδύνατο νὰ κερδίξῃ τὸν ἄρτον της διὰ τοῦ
βιολίου. Κατὰ συνέπειαν ἠναντιώθη ἐπιμόνως
νὰ δώσῃ τὸν ὄρον καὶ νὰ λάβῃ τὸ μοναχικὸν
σχῆμα. Ἦναγκάσθησαν νὰ τὴν ἀποπέμψωσιν
ἐκ τοῦ μοναστηρίου, καὶ τότε ἤρχισε θαρρό-
λέως τὴν διὰ τοῦ ἀγνώστου κόσμου πορείαν.

Ἐν τῇ ἡγεμονικῇ αὐτῇ δὲν εἶχεν ἐντελῶς
λυσμονηθῆ. Ἐξῆ ἐκεῖ μία ἀδελφὴ τῆς μητρὸς
της, φιλόνηθρωπος κυρία, ἦτις ἀπὸ καιροῦ εἰς
καιρὸν ἐζήτηε κρυφίως πληροφορίας διὰ τῶν
ὑπηρετῶν περὶ αὐτῆς, προσφέρουσα συνδρομὴν
τινα ὡσαύτως. Ἄλλ' ἡ Ἀγγελικὴ ἦτο λίαν ὑ-
περήφανος καὶ δὲν ἐδέχθη. Ὁσαύτως κατα-
χρώμενοι τῆς δυστυχίας της δι' ἐπανειλημμέ-
νων ἀποπειρῶν ἐζήτησαν νὰ πείσωσιν αὐτὴν νὰ
δεχθῇ τὸν πέπλον τὴν ἐβεθεαίου, ὅτι θὰ ἠδύ-
νατο νὰ ἐξακολουθῇ τὴν μουσικὴν. Ἐσκέφθη
τότε, ὅτι ἠδύνατο ἴσως διὰ τῆς μουσικῆς νὰ
καταστήσῃ ἰλαροτέρως τὰς λυπηρὰς ἡμέρας τῆς
μητρὸς της καὶ ἐπέβαλε τὸν ὄρον νὰ τῇ ἐπι-
τραπῇ, ἵνα συμμερισθῇ μετ' αὐτῆς τὸ μοναστή-
ριον καὶ τὸ κελλίον. Ἄλλ' ἡ πρότασις αὕτη
δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὴ, καὶ τότε ἐγκατέλιπεν ἡ
Ἀγγελικὴ τὸν τόπον τῆς γεννησεῶς της, ἵν' ἀ-
ποφύγῃ νέας ἀποπειράς, ἵνα ζητήσῃ τὸν ἄρτον
ἐν ξένη γῆ. Ἡ γραῖα ὑπηρετίς τῆς μητρὸς αὐ-
τῆς, ἦτις ἐπρόκειτο νὰ τὴν συνδράμῃ κατὰ τὴν
φυγὴν καὶ εἶχεν ἕνεκα τούτου ἀπολέσει τὴν θέ-
σιν αὐτῆς παρὰ τῇ αὐτῇ, τὴν συνῴδευσεν.

Οὐδὲν ἔμαθον περὶ τῶν ἄλλων συμβάντων
κατὰ τὴν ἀκωνθώδη αὐτῆς περιήγησιν καὶ ἔ-
πειτα ἐν Βιέννῃ, ὅπου ἤδη πρὸ δύο ἐτῶν διέμε-
νεν. Ἐφαίνετο ἀποφεύγουσα τὰς περι τοῦ ἀντι-
κειμένου τούτου ἐρωτήσεις μου.

«Διήλθον λίαν θλιβερῶς τὸν καιρὸν αὐτὸν,
μοὶ εἶπέ ποτε, καὶ πολλάκις ἐσκέφθη, ἐὰν δὲν
ἦτο προτιμώτερον ν' ἀρνηθῶ τὸν κόσμον, πρὶν
τὸν γνωρίσω, παρηγοροῦσα τὰς ἀδελφὰς ἐν τῷ
μοναστηρίῳ διὰ τοῦ βιολίου μου. ὦ! πόσον
κακὸς εἶναι ὁ κόσμος! Καὶ ὅταν τις ἦναι πτω-
χὸς καὶ ἀπειροσ...! Δι' ἐμὲ δὲν ὑπάρχει
πλέον βοήθεια. Ὅ,τι εἶμαι εἶμαι. Οὐδὲν δύ-
ναται νὰ με βοηθήσῃ.»

Τοῦτο ἦτο λίαν ἀπελπιστικὸν καὶ πρὸς τοὺς
λόγους τούτους ἤρμोजεν ἀκριβῶς ὁ μελαγχολ-
ικὸς χαρακτήρ, ὁ ὁποῖος τόσο βαθέως εἶχεν
ἐντυπωθῆ ἐπὶ τοῦ ὠραίου αὐτῆς προσώπου. Ἐ-

γὼ ὁμως δὲν ἤθελον νὰ πεισθῶ, ὅτι δὲν ὑπῆρχε
βοήθεια δι' αὐτὴν, ὅτι οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὴν
βοηθήσῃ. Μήπως ἐγὼ αὐτὸς δὲν εἶχον τὴν δια-
καστέραν ἐπιθυμίαν νὰ καταστῶ ὁ μέλλων νὰ
συνδράμῃ αὐτὴν φίλος;

Φίλος!—Ναί, ἐννοεῖται καὶ τοῦτο. Ἀλλὰ αἰ-
σθημα φιλίας δὲν ἦτο τὸ διακαῖον τὴν καρδίαν
μου, φλογερότερον καθιστάμενον ἡμέρα τῇ ἡμέρῃ.
Τοιοῦτον αἶσθημα φιλίας ἤθελον θεωρεῖ τότε ὡς
αἶσθημα ψυχρὸν, ἐπαρκὲς μόνον εἰς ἄγαμον γέ-
ροντα μὲ ἀποτεφρωμένην καρδίαν καὶ φαλα-
κρὰν κεφαλὴν. Γυνὴ τόσο νέα, τόσο ὠραία
καὶ τόσο ἀξιεράστος! καὶ ἐγὼ ἄνθρωπος ζω-
ρὸς, θιασώτης τῆς εὐζωίας, νέος ἐπιδεικτικὸς
παντὸς ὑψηλοῦ αἰσθήματος! Ὅχι! τὸ αἰ-
σθημά μου ἦτο πᾶν ἄλλο ἢ φιλία, πᾶν ἄλλο ἢ
φιλανθρωπία. Ἡ καρδία μου ἔως τότε εἶχε
μείνει ἐλευθέρη, ὅσον καὶ ἂν ὑπέπεσεν εἰς πει-
ρασμὸν—ἠρώμην πρῶτην φορὰν, ἐὰν ὅ,τι πλη-
σίον τῆς ἀξιεράστου ταύτης γυναικὸς ἤσθανό-
μην ἦτο ἔρως—καὶ βεβαίως ἦτο ἔρως.

Ὁμολογῶ ὅτι ὀλίγον ἐβασάνιζον τὴν κεφα-
λήν μου, τί ἤθελε συμβῆ, ἂν καὶ ἡ Ἀγγελικὴ
μὲ ἠγάπα. Ἄμα ἐβεβαιώθη περὶ τοῦ αἰσθή-
ματός μου, ἡ μόνη μου προσπάθεια καὶ ἐνέργεια
ἦτο νὰ βεβαιώσω καὶ αὐτὴν περὶ τῆς κλίσεώς
μου καὶ νὰ κατακτῆσω τὴν καρδίαν της. Ἐ-
φαίνετο ἐνδομύχως χαίρουσα διὰ τὰ ἐλικρινῆ
δείγματα τῆς ἀγάπης μου, μὲ ἐκράτησεν ὁμως
ἐν μεμετρημένῃ ἀποστάσει, ὅπερ ἠῤῥξανε ἐτι
μᾶλλον τὸ πάθος μου.

Αἱ ἐνέργειάί μου ἐγένοντο μετὰ πλειοτέρας
θερμότητος, ἐζήτησαν πάντοτε βιαιότερον μικρὰν
συνέντευξιν ἐν τῇ οἰκίᾳ της ἢ ἐν τρίτῳ τόπῳ.
Ἦπείλου, ὅτι δὲν θὰ ὑπήκουον πλέον, ὅτι ἤ-
θελον τὴν ἀκολουθήσει παρὰ τὴν θέλησίν της.

«Ἀδύνατον», ἀπεκρίνετο σοβαρῶς καὶ μὲ
ἐλέμματα ἰκετευτικόν, τὸ ὁποῖον μὲ συνεκίει
μέχρι καρδίας.

«Δὲν μὲ ἀγαπᾷς», τῇ ἔλεγον παραπονόμε-
νος. «Ἐπειδὴ σὰς ἀγαπῶ ὡς οὐδένα ἐν τῷ κό-
σμῳ, δὲν δύναται νὰ γείνη, πρέπει νὰ τὸ πι-
στεύσῃτε.»

Ἐπῆκουσα ἀκόμη αὐτὴν τὴν φορὰν, ἀλλὰ
μόνον μέχρι τῆς ἐπιμένης ἐσπέρας. Τότε ὁ-
μως ἐξετέλεσε τὴν ἀπειλήν, τὴν ὁποίαν εἶχεν
ἐκφέρει ἐν ἀρχῇ τῆς γνωριμίας ἡμῶν. Ἐπέστρε-
ψε πάλιν εἰς τὸ ἄστυ καὶ με ἠνάγκασε νὰ τὴν
ἀκολουθήσω. Ἐπρεπε δὲ, ἂν δὲν ἤθελον νὰ ἀ-
πολέσω πᾶσαν ἐλπίδα, νὰ τῇ ὑποσχεθῶ, ὅτι θὰ
μεταβῶ εἰς τὴν οἰκίαν μου. Μὲ συνῴδευσε μετὰ
τῆς γραίας ἔως ἐκεῖ καὶ περιέμεναν ἔξω, μέχρις
οὐ ἔκλεισα τὴν θύραν ὀπισθὲν μου.

Ὅτε τὴν ἐπομένην ἐσπέραν δυσηρεστημένος
εἰσῆλθον μίαν ὥραν ἀργότερον τῆς συνήθους εἰς
τὴν αἴθουσαν τοῦ ξενοδοχείου, δὲν τὴν εὔρον
ἐκεῖ, καὶ τότε βίγος μὲ κατέλαβεν. Ἄντ' αὐτῆς

ἐπαίξε τυφλός τις ἐπὶ μεγάλου τινὸς ὄργανου, οἱ δὲ θαμῶνες δὲν ἐφάνιντο δυσηρεστημένοι διὰ τὴν ποιικιλίαν.

Ὁ ξενοδόχος μοι εἶπεν, ὅτι ἡ ὠραία Ἀγγελικὴ ἐμήνυσεν, ὅτι δὲν θὰ ἔλθῃ πλέον, καὶ ὅτι εὐρέθη ἤδη καὶ ἀντικαταστάτης. Ἐξήλθον σχεδὸν παράφρων.

Ἐτρεῖσα ἀπὸ καφενεῖου εἰς καφενεῖον, ἀκροαζόμενος εἰς ὅλα τὰ παράθυρα, ὅπου ἤκουον μουσικὴν, ἀλλὰ ματαίως. Εἰς μάτην δὲ ἔμενον ἐπὶ ὄρας πλησίον τῆς γνωστῆς γωνίας, ὅπου συνήθως μὲ ἀπεχειρέτα. Θὰ ἔμεινεν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἢ ἠλλαξέ δρόμον. Ἀλλὰ δὲν ἠσύχασα καθ' ἑκάστην ἀνεύουον τὰς προσπαθείας μου πῶς νὰ τὴν εὕρω, πεπεισμένος, ὅτι ἡ ἀνάγκη δὲν ἤθελε τῇ ἐπιτρέψει ἐπὶ πολὺ νὰ μείνῃ ἄεργος, καὶ δὲν ἐλανθάσθην.

Ὅταν τὴν ἐπανεῖδον, τὴν ἐπέπληξα μὲ τὰς πρῶτερας ἐκφράσεις. Ἀνέπνευσεν ἐκ θαθέων ὡς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος καταδικωμένος ἐτρεξε μέχρις ἐντελοῦς ἐξαντλήσεως. «Διατί μὲ καταδικώκετε ἀπαύστως, ἠρώτησε μὲ τρέμουσαν φωνήν; δὲν βλέπετε, ὅτι πρὸς τὸ καλὸν σας κρύπτομαι; Τί περιμένετε ἀπὸ ἐμέ; Τί δύναμι νὰ ἦμαι δι' ὑμᾶς; Δέν με γνωρίζετε.»

Τὴν ἀπόκρισίν μου εἶναι περιττὸν νὰ διηγηθῶ. Ἡ γλώσσα τοῦ πάθους εἶναι πάντοτε ἡ αὐτὴ. Ἀλλὰ δὲν ἐπρόφερον μόνον λέξεις ἠσθανόμενον, ὅτι ἔλεγον. Τῇ εἶπον, ὅτι τὴν ἡγάπων περισσότερο παρά τὴν ζωὴν μου· τῇ εἶπον, ὅτι...

Ὅχι! Δέν τὰ εἶπον τότε, ἀλλὰ μετὰ τινὰς ἡμέρας, ὅτε ἐπιμόνως μὲ ἀπέκρουε. Τῇ εἶπον, ὅτι φαίνεται παραγνωρίζουσα τὰς διαθέσεις μου· τῇ εἶπον, ὅτι σπουδαίως τῇ προσφέρω τὴν χεῖρά μου.

Ἐξεπλάγη τὸ πρόσωπόν της ἐγένετο ὠχρότατον· λειποθυμῖα ἐφαίνετο καταλαμβάνουσα αὐτήν. Ἐλαβον τὴν χεῖρά της καὶ τὴν εὐρον ψυχρὰν ὡς τὴν χιόνα. Ἐστηρίχθη θαρέως ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου καὶ ἐβάδιζεν οὕτω στιγμὰς τινὰς.

Ἄδύνατον, φίλτατέ μου, εἶπεν ἔπειτα μετὰ θλίψεως· ὁ Θεὸς τὸ γνωρίζει, ἄδύνατον. «Διατί, Ἀγγελικὴ; ἠρώτησα· φοβεῖσαι μήπως ὑπόσχομαί τι, ὅπερ δὲν δύναμαι νὰ πράξω; Εἶμαι ἐλεύθερος καὶ δύναμαι νὰ λάβω πλήρη τὴν ἀνεξαρτησίαν, τῆς ὁποίας ἔχω ἀνάγκην διὰ τὴν ἔνωσιν ταύτην. Οἱ γονεῖς μου ἀπέθανον· δὲν ἔχω δὲ οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἀπέναντι τῆς ἐπιλοῖπου οἰκογενείας μου. Εἶμαι εὐκατάστατος, αὐριον δὲ δύναμαι νὰ λάβω τὴν ἄφυσίν μου ὡς ἀξιωματικός. Τίποτε δὲν μας κωλύει νὰ γείνωμεν τόσο εὐτυχεῖς, ὅσον δύναται νὰ μας καταστήσῃ ὁ ἔρωσ. Δεχθῆτε, καὶ εἴμεθα εὐτυχεῖς ἄνθρωποι.»

Ἐπετάχυνεν, ἐνῶ ἔλεγον ταῦτα, τὸ βῆμα,

ὥστε ἐδιώκετο ὑπὸ τῶν λόγων μου· εἶχε κύψει τὴν ὠραίαν κεφαλὴν· οἱ ὀφθαλμοὶ της ἦσαν προσηλωμένοι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· αἱ μακρὰι βλεφαρίδες της ἐπληροῦντο δακρύων, τὰ ὁποῖα ἤδη συμπυκνούμενα ἐπιπτον, ὡς πίπτουσι μετὰ βροχὴν αἱ σταγόνες ἀπὸ τῶν φύλλων, ὅταν αἴφνης τὰ ταράσῃ ὁ ἄνεμος.

«Θεέ μου, εἶπεν, εἶναι ἀργά... Ἀλλὰ διατί νὰ ἦναι ἀργά! Ὅχι, ὄχι—δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἀπατήσω, ὄχι. Οὐδὲν δύναμαι νὰ ἦμαι διὰ σᾶς,—οὐδέν.»

Ἄγγελικὴ! ἀνεφώνησα μετὰ παραπόνου.

Ἐρῥίψε πρὸς ἐμὲ βλέμμα λυπηρὸν, τὸ ὁποῖον ἐσπάραξε τὴν καρδίαν μου.

«Διότι σὲ ἀγαπῶ παρά πολὺ, ἀνέκραξε· καὶ τοῦτο εἶναι ὁ τελευταῖός μου λόγος.»

Ἐθαδίζομεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ ὑπὸ λαμπρὰν πανσέληνον. Ἐκ τῆς θαθείας σκιάς, τὴν ὁποίαν ἔρριπτον αἱ οἰκίαι, ἀνεφάνη μορφή τις, ἥτις μὲ ἐπλησίασεν. Ἡ Ἀγγελικὴ διὰ βιαίας κινήσεως ἀπεσπάρθη τοῦ βραχίονός μου καὶ ἔτρεξε βήματά τινα. Ἐπειτα πεισθεῖσα ἴσως, ὅτι ἡ φυγὴ ἦτο ἀδύνατος, ἐστάθη καὶ ἐστράφη πρὸς τὴν μορφήν ἐκείνην.

«Τί θέλεις;» ἠρώτησε μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς ὀργῆς.

Ἐγὼ μακρόθεν διέκρινα ἐκ τοῦ βάθους τῆς ὑπὸ τῆς σελήνης φωτιζομένης ὁδοῦ τὴν σκιαγραφίαν κυρίου κομφῶς ἐνδεδυμένου. Ἐφερε τὸν πῖλον λοξῶς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐκράτει λεπτὸν βιβλίον εἰς τὴν χεῖρα. Τὰ ἄκρα τοῦ μύστακος ἐφάνιντο ἀμφοτέρωθεν τοῦ προσώπου. Ἀφοῦ ταχέως ἐπλησίασεν, ἔμενον μὲν αἱ αὐταὶ γραμμαὶ, ἀλλ' ὁ μακρόθεν φαινόμενος κομφῶς μετεβλήθη εἰς ῥακενδύτην.

Φαντασθῆτε ἄνθρωπον ἐνδυθέντα πρὸ ἔτους ἐν τῷ πρώτῳ καταστήματι τοῦ συρμοῦ μετὰ κομφότητος ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ἔκτοτε δὲ μὴ ἀλλάζαντα ἐνδυμα. Τὸ σχῆμα ἔμεινεν· ἀλλὰ τὸ πᾶν εἶναι ἐφθαρμένον καὶ ἐσχισμένον· τὰ τεμάχια μόλις συγκρατοῦνται ἐπὶ τοῦ σώματος. Πρὸς τοῦτο ἔφερε διόπτρας κρεμαμμένας ἀπὸ μακρὰς ταινίας, τὴν βιβλίον, κίτρινα χειρόκτια καὶ τετριμμένον ἐρυθρὸν μεταξωτὸν λαϊμοδέτην, δεδεμένον ὁμως μετὰ κομφότητος. Δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ εἶδόν ποτε, πρὶν ἢ ἔπειτα, τοιαύτην ἐλεεινὴν εἰκόνα παρηκμακυίας ἀρχαίας κομφότητος.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς, ἐξάγων μετὰ χαρίεντος κινήματος τὸν πῖλον ἐνώπιον τῆς Ἀγγελικῆς, ἔκλινε χαιρετῶν. «Συγγνώμην, εἶπεν, ὅτι παρυσιάζομαι ἐδῶ ἐνώπιόν σου, ἀλλ' ἐνόμιζον, ὅτι ἐπίσκεψις ἐν τῇ οἰκίᾳ σου θὰ σοὶ ἦτο ὀλιγώτερον εὐάρεστος.»

Ἄγπεσχέθης... ὑπέλαβε, καὶ ἡ φωνὴ της ἐξέλιπεν ἕνεκα τῆς ἐσωτερικῆς ταρχχῆς.

Ἄγπεσχέθην, τέκνον μου, βεβαίως, καὶ βε-

βαίως ευχαρίστως θὰ ἐκράτουν τὸν λόγον μου. —Εὐχαρίστως; Εἶναι ψεῦδος. — Ἀλλὰ κατὰ καθήκον, διότι ὑπεσχέθην νὰ μὴ παρουσιασθῶ πλέον ἐνώπιόν σου. » Ἐκίνησε τοὺς ὤμους θωπεύων τὸν μύστακα διὰ τοῦ ἄκρου τῆς ῥάβδου. « Πταίω ἐγώ, ἐὰν αἱ περιστάσεις εἶναι ἰσχυρότεροι τῆς θελήσεώς μου; Εὐρίσκομαι δυστυχῶς ἐν τῇ ὀδυνηρᾷ θέσει νὰ ζητήσω τὴν συνδρομὴν φίλης, ἥτις ὡς παρατηρῶ, — ἔθεσε τὰς διόπτρας ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν καί με παρετήρησε μὲ αὐθαδῆς βλέμμα — ἥτις φαίνεται πολὺ καλῶς τοποθετημένη. Λάβε τὴν καλωσύνην νὰ με παρουσιάσης. »

Ἡ Ἀγγελικὴ δὲν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην. « Τί ζητεῖς ἀπὸ ἐμέ; » ἠρώτησε περιφρονητικῶς.

Ὁ ξένος ἐμειδίασε καὶ ἔδειξε σειρὰν λαμπρῶν ὀδόντων. « Χρήματα, τέκνον μου, χρήματα, τί ἄλλο παρὰ χρήματα; Μικρόν τι ποσόν, διὰ νὰ οἰκονομηθῶ ἕως αὔριον, ὡς δάνειον ἐνοεῖται. Ἐὰν τυχὸν δὲν ἔχῃς, ὁ σύντροφός σου θεβαίως θὰ τὸ θεωρήσῃ ὡς ευχαρίστησιν. . . »

« Σιώπα, ἄθλιε, τὸν διέκοψε ὁ δὸς Βαρβάρα, ὅσα ἔχομεν, ὅλα, τὸ θέλω, ὅλα, καὶ τώρα ἄφες με. »

Ἀνεχώρησεν, ἐνῶ ἡ γραῖα ἐκένωσε μικρὸν βάλαντιον εἰς χεῖρας τοῦ κομψευομένου. Τὴν ἠκολούθησα καὶ μετ' ὀλίγον τὴν ἔφθασα. Ἐκλαίει πικρῶς.

« Ἀγγελικὴ, ἠρώτησα, ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος τολμᾷ. . . »

Μοὶ ἔνευσε νὰ μείνω ὀπίσω.

« Δὲν θέλεις νὰ μοι δώσης καμμίαν ἐξήγησιν, Ἀγγελικὴ; »

Ἠρνήθη διὰ νεύματος, χύνουσα πικρὰ δάκρυα.

« Ἀλλὰ τί νὰ ὑποθέσω; »

« Τὸ χειρότερον, εἶπε, τὸ χειρότερον. Σὰς ἐξορκίζω εἰς ὅλους τοὺς ἁγίους, μὴ με ἐρωτᾶτε περισσότερον. »

« Θέλω νὰ μάθω, Ἀγγελικὴ. . . »

« Τί πλέον θέλετε νὰ μάθητε; τὸ πᾶν ἐτελείωσε μεταξὺ ἡμῶν. Οὐδὲν ἐξ ὧσων ἠλπίζον, ἔχι, οὐδὲν, οὐδὲν πλέον μᾶς μένει. Ὑγιαίνετε καὶ ἀφήσατε νὰ φέρω ἐγὼ μόνη τὸ θᾶρος τῆς εἰμαρμένης μου. Πηγαίνετε, κύριε, πηγαίνετε, καὶ ἐὰν δὲν θέλετε νὰ καταστήτε ἄξιος περιφρονησεως, μὴ με ἀναζητεῖτε πλέον. » Ἠρπασεν ἐκ τῶν χειρῶν μου τὸ κιβώτιον μετὰ τοῦ βιολίου καὶ ἀπεμακρύνθη ταχεῖ βήματι.

Εἶχον τὴν ἀβεβαίαν, ἀλλὰ τὴν θέλησίν μου κυριεύουσαν συναίσθησιν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ὀπισθοχωρήσω, ὅτι πράγματι τὸ πᾶν ἐτελείωσε μεταξὺ ἡμῶν. Ἐστάθην μίαν στιγμὴν, προσήλωσα τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς γῆς, δάκνων τὰ χεῖλη μου. Ἡ γραῖα Βαρβάρα διήλθε πλησίον μου, τὴν ἐκάλεσα, ἀλλ' ἄφωτος ὡς πάντοτε ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον τῆς. Ἡδυνάτουν ἐντελῶς ὀ-

πιως τὴν ἀναγκάσω νὰ μοι δώσῃ ἐξηγήσεις.

Τέλος ἐπέστρεψα πρὸς τὴν πόλιν κλονούμενος ὡς ἄνθρωπος ἐγειρόμενος ἀποτόμως τοῦ ὕπνου. Ἀλλὰ μετὰ τινα βήματα μ' ἐπλησίασεν ὁ ἀπαίσιος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, μοὶ ἔδωκε τὸ ὄνομά του, ὄνομα ἀριστοκρατικῆς πολωνικῆς οἰκογενείας, καὶ προσέθεσεν ἀμέσως: « Βλέπετε, πῶς ἡμπορεῖ νὰ καταντήσῃ ἄνθρωπος ὑψηλῆς τάξεως, ὅταν τῷ λείπουν τὰ μέσα. Γνωρίζω ποῖος εἴσθε ἔλαβον περὶ τούτου πληροφορίας. Λυποῦμαι, διότι δὲν ἤλθιστε ἔτη τινὰ πρότερον εἰς Βιέννην ἢ ἐθέλομεν συναντηθῆ ἀναμφιβόλως ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν ἐπισημοτέρων οἰκῶν. Ἐπαίζον τότε σπουδαῖον πρόσωπον ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ἐξώδευσα ἀρκετὰ μεγάλην περιουσίαν κατὰ τὸν εὐγενέστερον τρόπον. Μὴ με θεωρεῖτε ὄμως διὰ τοῦτο ἐπιπόλαιον. Εἶχον τὴν θεβαίότητα, ὅτι θὰ κληρονομήσω πλουσιώτατον θεῖον, γέροντα ἄγαμον καὶ ἀσθενῆ τὴν κρίσιν. Πταίω ἐγώ, ἐὰν ἐρωτεύθῃ χορεύτριαν, τὴν ἐνουμφεύθῃ καὶ ἔγραψεν ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς ἅπασαν αὐτοῦ τὴν κολοσσίαν περιουσίαν, καὶ ἐὰν ἔπειτα μοὶ ἔδειξεν ἐν ἀδίκῳ ἀγανακτήσει τὴν θύραν, ὅταν τῷ εἶπον, ὅτι μὲ ἔχει ἐπὶ τῆς συνειδήσεώς του; Ἀφοῦ ἀπέθανεν, εἶχον τὴν γενναιότητα νὰ προσενέγκω τῇ κυρίᾳ θεῖᾳ τὴν χεῖρά μου, ἂν καὶ ἐστέναζον τότε ὑπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ ἔρωτος. Ὁ θεὸς μου ὅμως, ὁ ὁποῖος συνησθάνετο τὸ πρὸς με ἁμάρτημά του, τῇ εἶχεν ἐνσταλάξει τόσην πρὸς ἐμὲ ἀντιπάθειαν, ὥστε ὅλη ἡ ἐρασιμότης μου ἔπρεπε νὰ ναυαγήσῃ. Ἐδῶκε τὴν χεῖρά της εἰς τὸν μεγαλύτερον ἐχθρόν μου, εἰς Σέρβον τινὰ ἡγεμονίσκον, ὁ ὁποῖος δὲν ἠδύνατο νὰ μοι συγχωρήσῃ, ὅτι τὸν εἶχον ὑποσκελίσει παρὰ γνωστῇ τινὶ νέᾳ καὶ ὠραιότατῃ κυρίᾳ. »

Ταῦτα εἶπε νεύων τοὺς ὀφθαλμούς καὶ θωπεύων τὸν μύστακα.

« Ἄς μὴ ὀμιλήσωμεν περὶ τούτου. Δὲν θὰ προδώσω τίποτε. Τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι κατεσπατάλησα μίαν περιουσίαν ἐλπίζων, ὅτι ἤθελον ἀποζημιωθῆ διὰ πλουσίας κληρονομίας, καὶ αἴφνης εὐρέθη ἐπαίτης. — Ναί, κύριε, ἐπαίτης μὲ ὅλας τὰς ἐξεις καὶ τὰ ἀνάγκας πλουσίου εὐπατρίδου, — ἐπαίτης ἐνδεδυμένος φράκον καὶ στιλπνὰ ὑποδήματα. Ἐγείνα χαρτοπαίκτης, οὐχὶ ἐκ πάθους θεβαίως. »

Ἀλλὰ πῶς ἠδύνατο νὰ συντηρηθῇ τις ἐν τῇ θέσει μου, τηρῶν κατὰ τὸ φαινόμενον τοῦλάχιστον τοὺς κανόνας τῆς ἐθιμοτυπίας; Δὲν θὰ ὑποβιβασθῶ ὁμολογῶν, ὅτι αἱ ὑποθέσεις μου ἔβαινον κακῶς. Ἐπαίζον ἐν μεγάλῃ γενναιότητι, ἐπομένως κακῶς. Ὁ ἔχων ἀνάγκας καὶ μὴ θέλων νὰ καταστῇ κλέπτης, παίζει πάντοτε κακῶς. Θέλετε νὰ πεισθῆτε, κύριε, ὅτι παίζω κακῶς; Ἐκεῖ ὁ ἐρυθρὸς φανὸς φωτίζει καρφεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ εἶμαι γνωστός. Θέλετε; »

Ἀπεποιήθην ὀργίλως καὶ μετὰ τρόπον δυ-
ναμένου νὰ τὸν διδάξῃ, ὅτι μοὶ ἔκαμνε πρότα-
σιν αὐθάδη. Μ' ἐνόησεν ἀμέσως.

«ὦ, μὴ ἐντρέπεσθε νὰ εἰσέλθητε μετ' ἐμοῦ,
ἐβεβαίωσε μειδιῶν, ὁ ξενοδόχος μὲ γνωρίζει,
καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν οὐδεὶς εἶναι ἐκεῖ. Θὰ
μᾶς ὀδηγήσωσιν εἰς ἰδιαιτερον δωμάτιον, ἐν
τῷ ὁποίῳ θὰ ἤμεθα μόνοι μετὰ φιάλης οὐγ-
γρικου οἴνου, οἶον οὐδέποτε βεβχίως ἐγεύθητε·
δοκιμάσατε μόνον. Ἡ ἀπώλεια ὀλίγου χρυσοῦ
δὲν πιστεύω νὰ σᾶς ἐνοχλήσῃ.»

«Δὲν παίζω, κύριε» ἀπήντησα ἀρνούμενος
ὀριστικῶς.

«Τοῦτο σημαίνει, ὅτι δὲν παίζετε μετ' ἐ-
μοῦ καλῶς· μὴ παίζωμεν λοιπόν. Ἄς πῖωμεν
ἐν ποτήριον τοῦ πράγματι ἐξαιρετοῦ ἐκείνου οἴ-
νου. Ὁ ξενοδόχος τὸν λαμβάνει κατ' εὐθειαν ἐκ
τῆς πηγῆς.»

«Οὔτε πῖνω, κύριε.»

«Ἄ, εἰσθε πράγματι πρότυπον εὐγενείας.
Συγχαίρω τῇ ὠραίᾳ Ἀγγελικῇ.»

«Μὴ ἀναφέρετε τὸ ὄνομα τοῦτο», ἀνέκραξα
μετ' ὀργῆς.

«Διατί; ἠρώτησε παίζων μὲ τὸ βιβδίον
τοῦ εἶναι ὠραῖον καὶ πολὺ προσφιλὲς εἰς ἐμέ.
—Εἶναι ὄνομα τόσον ἀξιεῖραστον, ὅσον ἀτυχῆς
εἶναι ἡ νέκ. Ἡ Ἀγγελικὴ εἶναι ἀξία...»

«Νὰ σιωπήσητε», ἀπεκρίθη.

«Ἴσως ἔχετε δίκαιον», εἶπεν αἴφνης σοβαρῶς
καὶ μετὰ τινος μελαγχολίας. Πιστεύσατέ με,
δὲν λυποῦμαι τίποτε περισσότερον.—Ἀλλὰ τί
γνωρίζετε ὑμεῖς περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως;»

«Οὐδὲν, οὐδὲν», ἐβεβαίωσα ἀπομακρυνόμενος.

Ἐλαβε τὸν θρακίονά μου. «Ἄς εἰσέλθωμεν·
μὴ παίζετε, μὴ πίνετε. Θὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν ἱ-
στορίαν, ὡς πράγματι συνέβη.—Ἐὰν ὁ θεὸς μου
δὲν μὲ ἀπεκλήροεν...»

Ἀπέσυρα τὸν θρακίονά μου καὶ ἐστάθην ἐνώ-
πιόν του εἰς θέσιν ἀπειλητικὴν. Ἐγνώριζον, ὅτι
ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν θὰ ἐλάμβανον πληροφο-
ρίας περὶ παντὸς ὅ, τι εἶχεν ἀποσιωπήσει ἢ
Ἀγγελικῇ, ὅ, τι ἐδικαιολόγει τὴν πρὸς ἐμέ συμ-
περιφορὰν τῆς. Ἄλλ' ἦτο ἀντιπαθητικώτατον
εἰς ἐμέ ν' ἀκούω τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὀμι-
λοῦντα περὶ γυναικὸς, ἧτις πρὸ μίαις ἔτι ὥρας
ἐθωπεῖτο ὑπ' ἐμοῦ ἀγνή, καὶ ἧτις ἔτι καὶ νῦν
δὲν ἀπεξενώθη τῆς ὀδυνηρῶς παλλομένης καρ-
δίας μου.

Ἀκόμη μίαν λέξιν, καὶ σᾶς ῥίπτω κατὰ
γῆς. Δὲν ἐντρέπεσθε νὰ μεθύητε μὲ τὰ χρήμα-
τα, τὰ ὁποῖα ἐπητήσατε παρὰ πτωχῆς βιολι-
στρίας, καὶ δὲν θὰ αἰσχυνηθῆτε ἐπομένως νὰ
εἰπῆτε καὶ πᾶν ψεῦδος, τὸ ὁποῖον ἐγγίζει τὴν
τιμὴν τῆς. Ἐὰν αἰσθάνεσθε ἑαυτὸν ἔνοχον, εἶ-
ναι αὐτὸ τὸ μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου δύνασθε νὰ
ἐξαγνισθῆτε πλησίον αὐτῆς; Ἐὰν εἴχετε κόκ-
κον φιλοτιμίας, ἠθέλετε ἐργασθῆ ὑλαὶς δυνά-

μειν, ἵνα ἀποφύγητε τὴν ταπεινώσιν νὰ δεχθῆ-
τε παρ' αὐτῆς συνδρομῆν.»

Ἐψωσε τὴν κεφαλὴν· «Νὰ ἐργασθῶ! εἶπεν
ἀρνητικῶς· εἰσθε ἀσταῖος. Νὰ ἐργασθῶ! Τί νὰ
ἐργασθῶ; Ποῦ νὰ ἐργασθῶ, καὶ ἀντιποίας ἀμοι-
βῆς; Ἐὰν ἠδυνάμην νὰ μεταβῶ εἰς τὴν Ἀμερι-
κὴν, ὅπου οὐδεὶς μὲ γνωρίζει, τότε μάλιστα.
Ἄλλὰ πρὸς τοῦτο χρειάζονται χρήματα, καὶ
περισσότερα παρ' ὅσα ἡ Ἀγγελικὴ ἠδύνατο νὰ
εὔρη, ἐὰν ἠθέλε νὰ ἐλευθερωθῆ ἀπὸ ἐμέ. Ἐδῶ δὲν
ὑπάρχει ἐργασία δι' ἐκπεπτωκότα εὐγενῆ. Τὸ
χαρτοπαίγιον μόνον καὶ ἔπειτα ὁ οἶνος, διὰ
ν' ἀπαλλαγῆ τις ἐπὶ τινὰς ὥρας πάσης φροντί-
δος. Ἐν Ἀμερικῇ ἠθέλην εἰσθαι ἴσως ἀντάξιον
τοῦ κόπου νὰ κατεργάζηται τις λίθους μὲ χεῖ-
ρας τραχείας. Ἄλλ' ἔως ἐκεῖ ὁ δρόμος εἶναι
μακρὸς.—Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἐνοχλήσω περισ-
σότερον, κύριε. Δὲν ἔχω δὲ ἀνάγκην σοφῶν
συμβουλῶν. Χαίρετε!»

Ἐχαιρέτησε καὶ ἔγειεν ἀφαντος ὑπὸ τὸν ἐ-
ρυθρὸν φανόν.

I. M.

*Ἐπεται συνέχεια.

Παράδειγμα φιλοπάτριδος ἀφοσιώσεως.—
Ὅτε ὁ ἐκ τῶν φιλικῶν Ἀριστείδης Παπᾶς, ἀ-
πεσταλμένος ὑπὸ τοῦ Ὑψηλάντου πρὸς τὸν Μι-
λόσην, συνελήφθη ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς ἀστυνο-
μίας, ἐγένετο αὐτόχειρ ἀφοῦ κατέστρεψε τὰ
ἔγγραφα ὧν ἦτο κομιστής.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Καταγωγή, γλῶσσα καὶ ὄνομα τῶν Βλάχων.

Μεταξὺ τῶν λαῶν ἐκείνων, οἵτινες μετὰ τὴν
πτῶσιν τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας ἔμειναν
ὑποκείμενοι ὑπὸ τὸ Ὄθωμανικὸν σκῆπτρον,
τουτέστι τῶν Μολδαυῶν, Βουλγάρων, Σέρβων,
Ἀλβανῶν καὶ Ἑλλήνων, ἀπάντων τούτων χρι-
στιανικῶν λαῶν, εἶναι καὶ οἱ Βλάχοι.

Οἱ Βλάχοι, ὡς καὶ οἱ κατὰ τὴν γλῶσσαν
αὐτῶν συγγενεῖς Μολδαυοὶ, εἶναι ἀπόγονοι τῶν
παλαιῶν Γετῶν καὶ Δάκων, λαῶν Θρακικοῦ
γένους, ὅπερ ἦτο τὸ πολυπληθέστερον, κατὰ
τὸν Ἡρόδοτον (Ε', 3), μετὰ τοὺς Ἰνδοὺς, κα-
τοικησάντων ἐκεῖ ἐξ ἀπροσδιορίστων ἑκατον-
ταετηρίδων.—Τὴν Θρακικὴν γλῶσσαν τῶν ἐ-
πέκεινα τοῦ Ἰστρου Δάκων καὶ Γετῶν κατε-
πόντισεν ἡ Ῥωμαϊκὴ, ἀφοῦ ὁ Τραϊανὸς πολε-
μήσας (101-107 ἐκ Χρ.) τοὺς λαοὺς τού-
τους κατέστρεψε καὶ ὑπέταξεν αὐτοὺς εἰς τὸ
Ῥωμαϊκὸν σκῆπτρον. Ἀποικίαι Ῥωμαϊκαί, νό-
μοι Ῥωμαῖκοι καὶ κυβέρνησις ἐξήπλωσαν τὴν
Ῥωμαϊκὴν γλῶσσαν εἰς τὴν Δακίαν, ἀλλὰ δὲν
ἐξήλειψαν τὴν φυσικὴν καὶ ἐγχώριον. Προσέλα-
βεν αὕτη πολλὴν τῆς Ῥωμαϊκῆς γλώσσης ὕ-
λην, διετήρησεν ὅμως τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἰ-
δικῆς τῆς, καὶ ἐν γένει κατὰ τοὺς τύπους καὶ
τὴν σύνταξιν τῆς μετεχειρίσθη τὴν Θρακικὴν